

4

Lurad

- Om källkritik och bedrägerier

Sammanfattning av filmen:

1. I ett grupprum på skolan

Wilhelm och Isabella gör läxor. Alice kommer in och frågar om de vill följa med ut och äta burgare. Wilhelm säger att de ska göra läxan först.

- Vilken läxa? frågar Alice.

- Läxan som vi fick av Evelina på mailen, svarar Isabella.

Det visar sig att Alice har problem med att massor av skräppost skickas till henne. Skräpposten gör att hon missar de mail som är viktiga. Problemet började efter att hon och hennes bror skrivit in Alices mailadress på en sida som lovade att de skulle få se en MMA -match gratis.

- Hur vet man om sidan är fejkad? frågar Wilhelm.

Isabella och Alice vet inte det men Alice berättar att hon och hennes bror blev lurade när de ville se matchen gratis.

När ni sett Lurad

Gå tillsammans igenom vad som hände i filmen och vilka de olika karaktärerna var, ta stöd i sammanfattningen på föregående sida om ni behöver.

Frågor till filmen

- Har du varit med om något liknande?
- Om ja, hur löste du den situationen?
- Hur kan du ta reda på om en sida är fejkad?
(Kolla sedan checklistan)

Radera alla skräppostmeddelanden nu (meddelanden som har sparats i Skräppost i mer än 30 dagar raderas automatiskt)

☐	☐	☐	marco_acrylic@126.com	Re: PMMA - Dear Friend We are a professional oem manufacturer of acrylic disk We speci	13 apr.
☐	☐	☐	wu	cooperate - Dear Sir/Madam, I hope you are very fine. We are Shaanxi Minghua Material (	12 apr.
☐	☐	☐	Green Card	You can live in America - Join the US Green Card Lottery Immigrant Citizenship Program	7 apr.
☐	☐	☐	NETFLIX	Uppdatera din betalningsinformation - Uppdatera din betalningsinformation Det gick inte	6 apr.
☐	☐	☐	Diploma Utbildning	130 Diplombildningar i ett helt år - 2 995 kr - Detta mail har skickats till karin.granholm	6 apr.
☐	☐	☐	Apple	Your recent purchase #205018396284 - Dear Valued User, Your Apple ID, was just used	5 apr.
☐	☐	☐	mig	Photos 3 - Envoyé de mon Galaxy S6 edge+ Orange	4 apr.
☐	☐	☐	EPSON	Emailing: document 2230959.xlsx - Your message is ready to be sent with the following fil	30 mars
☐	☐	☐	Spotify Sverige	Du förlorar Spotify Premium om fem dagar - Sista chansen att behålla Spotify Premium	30 mars
☐	☐	☐	mig	CCE29032016_00080	29 mars
☐	☐	☐	mig	CCE29032016_00084	29 mars
☐	☐	☐	mig	CCE29032016_00053.tiff	29 mars
☐	☐	☐	Chandra Klein	FW: - Dear karin.granholm, Please find attached your Remittance Details for the funds that	28 mars
☐	☐	☐	Karyn Flynn	FW: Overdue Incoices - Dear karin.granholm, Please find attached copy updated stateme	28 mars

Frågor om källkritik

- Det är viktigt att vara källkritisk, särskilt i sociala medier. Men vad innebär det att tänka kritiskt?
 - Vad betyder orden "kritik", "kritisk", "källkritisk"?
 - Vad innebär det att tänka kritiskt?
 - Ge exempel på hur du tänker kritisk.
 - Varför är det viktigt att tänka kritiskt på sociala medier?

Checklista

För att vara källkritisk kan du ställa de här frågorna:

- Vem har gjort sidan?
Vem har skrivit inlägget?
- Är det någon som kan ämnet?
Är det någon du litar på?
- Varför är sidan gjord?
 - För att informera om något?
 - För att samla in mailadresser?
 - För att sprida en åsikt?
 - För att sälja något?

Övning i källkritik

- Utgå från checklistan och öva källkritik på verkliga exempel.
- Välj tillsammans ut inlägg i sociala medier, notiser i en tidning, flygblad eller broschyrer att granska.

Tänk på!

- Alla kan bli lurade, våga berätta om du blivit lurad!
- Om du berättar för andra om hur du blev lurad så kan de lära sig något av dig.
- Köp inte något av en försäljare som stressar dig.
- Handla bara från kända e-handelsföretag med bra rykte.
- Öppna bara mail från personer du vet vilka de är eller från sidor du vet är säkra.
- Öppna inte länkar som du inte bett om att få skickade till dig. Vänner kan också få virus i sin mail och då kan skräppost komma från dem.
- Ha antivirusprogram på datorn.
- Håll datorn uppdaterad med senaste versionen av program och operativsystem.